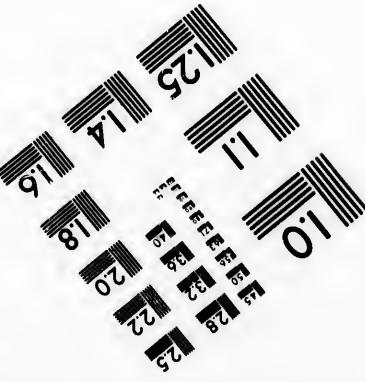
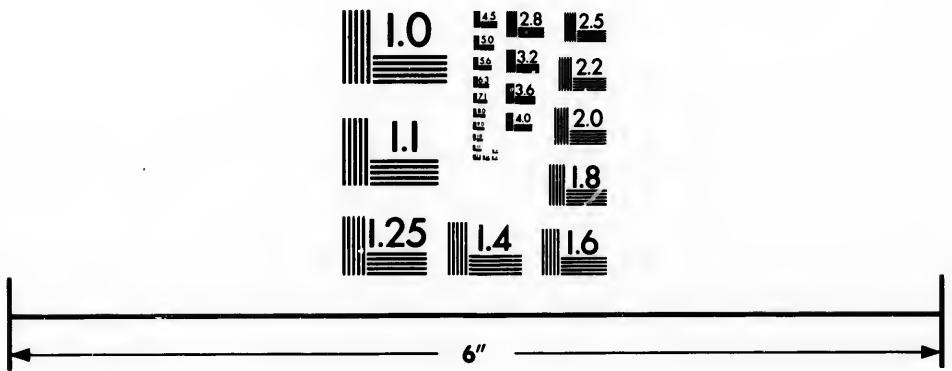

IMAGE EVALUATION TEST TARGET (MT-3)

Photographic
Sciences
Corporation

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

2
EEEEE
28
B2
25
F6
22
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
CIHM/ICMH
Microfiche
Series.

CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1982

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

- Coloured covers/
Couverture de couleur
- Covers damaged/
Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée, peut causer de l'ombre ou de la
distortion le long de la marge intérieure
- Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.
- Additional comments:/
Commentaires supplémentaires:

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured pages/
Pages de couleur
- Pages damaged/
Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached/
Pages détachées
- Showthrough/
Transparence
- Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- Only edition available/
Seule édition disponible
- Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscures par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X
☐	☐	☐	☐	☒	☐
12X	16X	20X	24X	28X	32X

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol → (meaning "CONTINUED"), or the symbol ▽ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

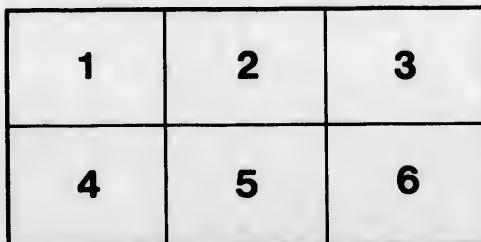
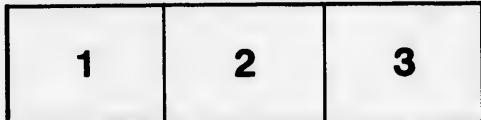
Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole → signifie "A SUIVRE", le symbole ▽ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

CANADA

NATIONAL LIBRARY
BIBLIOTHÈQUE NATIONALE

Catholic Church - 25-

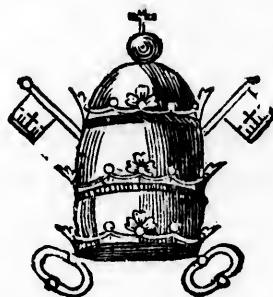
SANCTÆ

APOSTOLICÆ SEDIS

RESPONSA

CIRCA LUCRUM EX MUTUO

Ab Anno 1822. ad Febr. 1833.

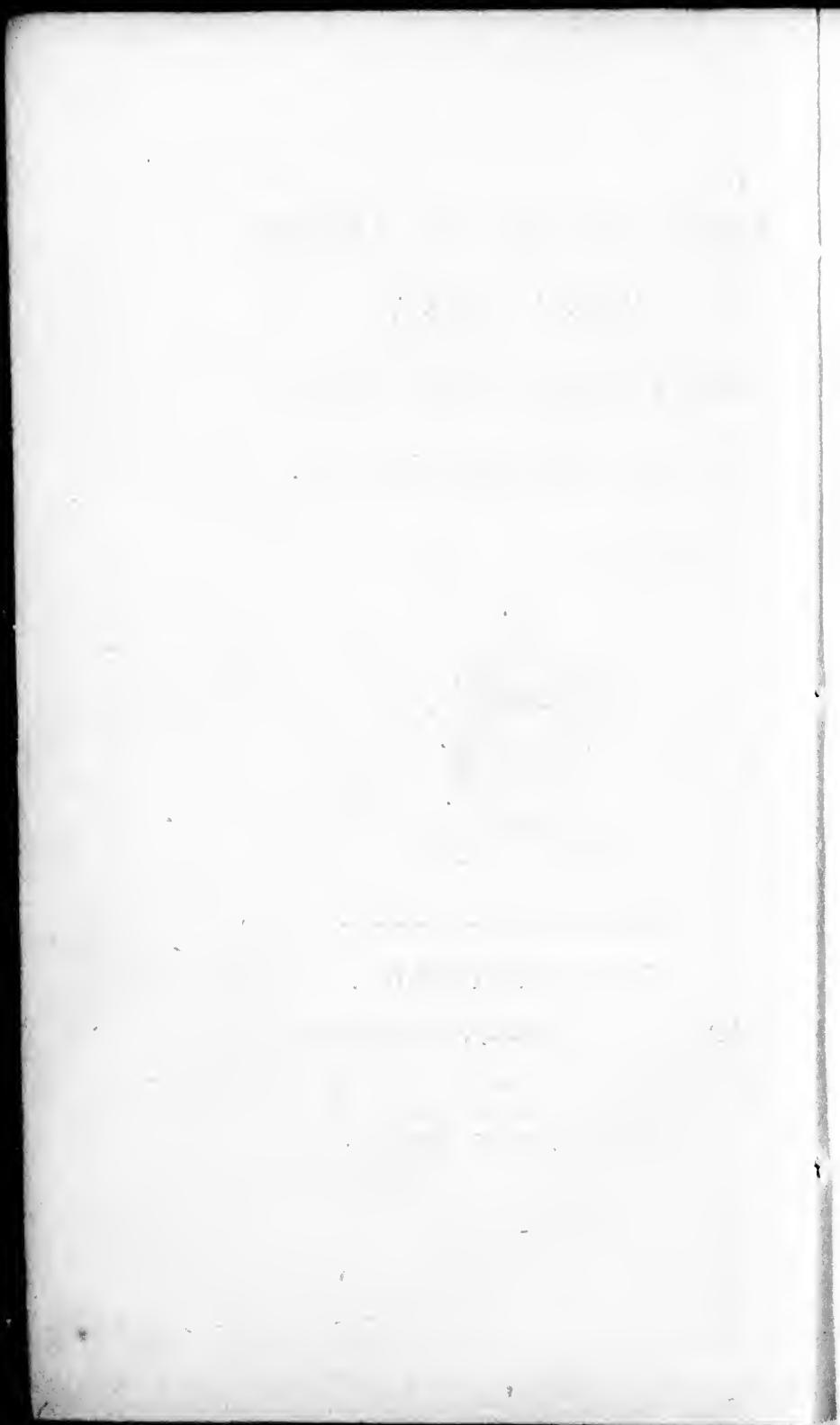

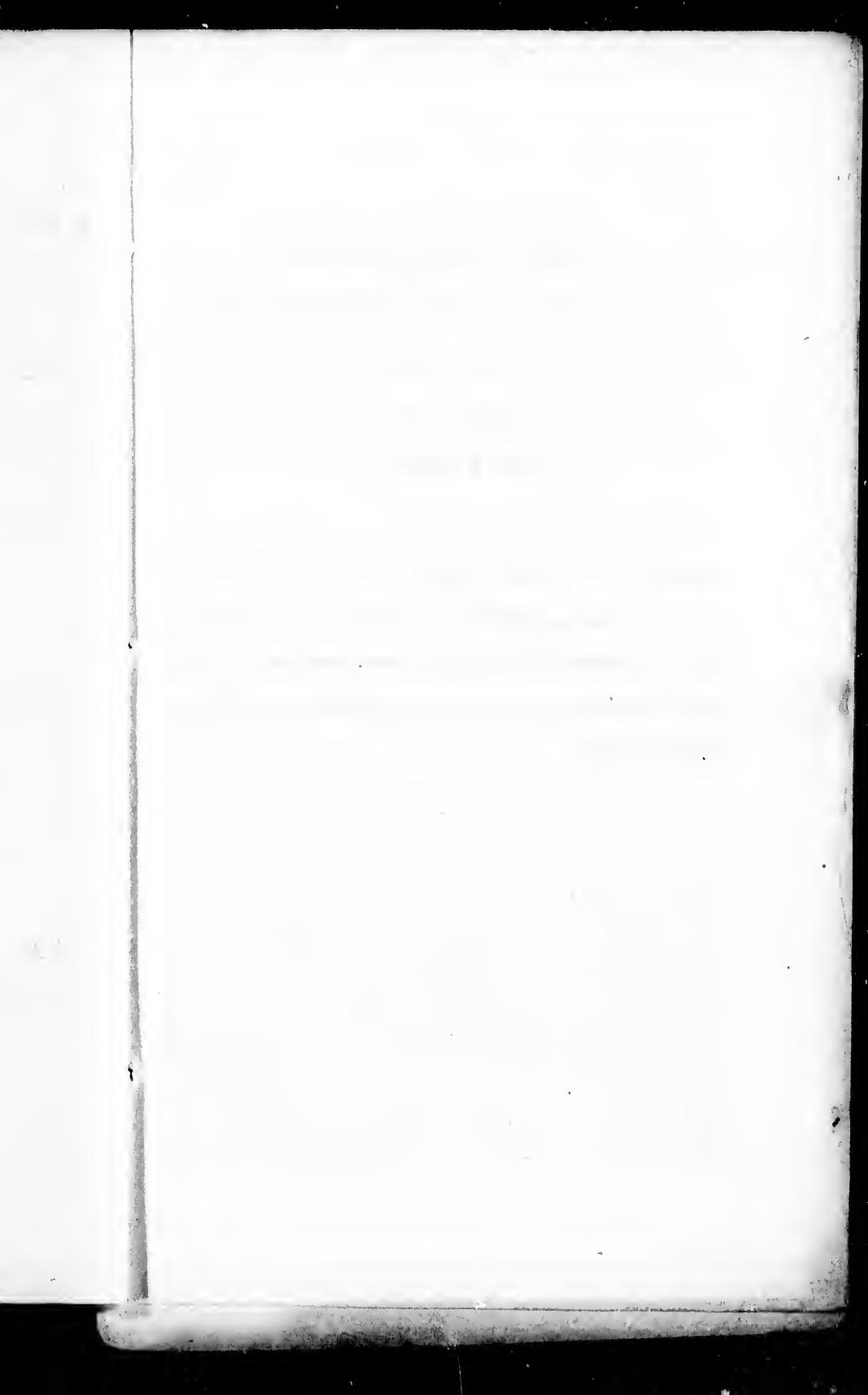
MARIANOPOLIS :

APUD E. R. FABRE, BIBLIOTHECAM,

1835.

Ex TYPIS LUDOVICI PERRAULT.

EX

SUPREMI

Ar

L'EDITORE.

Essendo, non ha motto, apparsi alla luce in questa nostra Città alcuni opuscoli sull'Usura, mi lusingo di fare cosa non ingrata agli amatori di tali studj, comunicando loro varj Decreti, che nel breve giro di pochi anni emanarono su di tal materia dalla S. Sede.

ALOISIUS
EX MARCHIONIBUS FRANSONI

SUTREMI ORDINIS SS. ANNUNCIATIONIS CANCELLARIUS DEI
ET S. SEDIS APOSTOLICÆ GRATIA,

Archiepiscopus Taurinensis.

In universa rei Moralis scientia invenire non erit quæstionem magis agitatam, jactatam, et hinc inde oppugnatam, quam argumentum de Lucro ex Mutuo : immensæ quæstionis est pro qua parte magis pugnet ratio Controversiæ, de quâ in utramque partem potest disputari, quum adhuc desideretur Supremum judicium disputationibus finem imponens, ac propterea inter contrarias partes decertantes hærent Fidelium conscientiæ.

Quum itaque ad nostram pervenerit notitiam, quasdam ad rem prodiisse Sanctæ Sedis Apostolicæ ad quæsita responsiones traditas tam Episcopo Rhedonensi sub die decima octava Augusti millesimi octingentesimi trigesimi, quam Domino Denavit Professori Theologiæ in Seminario Sancti Irenæi Lugdun. sub diebus decima sexta Septembris millesimi octingentesimi trigesimi, et undecima

*Novembris millesimi octingentesimi trigesimi
 primi ; item Episcopo Vivariensi sub die tri-
 gesima prima Augusti millesimi octingentesi-
 mi trigesimi primi, Capitulo Collegato Lo-
 carni sub diebus trigesima prima Augusti et
 septima Septembris millesimi octingentesimi
 primi, Domino Josepho Antonio Avvaro Sa-
 cræ Theologiæ Doctori et Regio ejusdem fa-
 cultatis Professori Pinerolii ibidemque Cano-
 nico Theologo et Provicario Generali sub die
 undecima Februarii millesimi octingentesimi
 trigesimi secundi ; ac tandem Episcopo A-
 quensi sub die vigesima tertia Novembris mille-
 simi octingentesimi trigesimi secundi ; quarum
 responsionum ope, licet extrema manus discep-
 tationibus hujusmodi minime imponatur, anxi-
 etatibus tamen opportune medetur, et tuta Con-
 fessariis agendi norma præbetur ; curavimus
 propterea ut præfatarum responsionum tran-
 sumta authentica in unum colligerentur, co-
 dicemque plurium ipsarum uniusmodi re-
 sponsionum in actis hujus Curiæ Nostræ
 Archiepiscopalnis inseri mandamus : decer-
 nentes, jus fasque esse Cancellario Nostro
 laudatæ collectionis exemplaria requirenti-
 bus tradere, hujusmodique exemplaribus Si-
 gillo nostro Archiepiscopali munitis plenam
 et indubiam fidem esse adhibendam : singulis
 que præmissis addi mandamus transumta licet*

*nondu
 cuida
 lii mi
 quam
 Augus
 idque
 tem.*

*In q
 Febru
 mo ter*

*Fir
 Sigill
 Th*

*Ita i
 Taurine
 bruarii*

Lo

nondum authentica responsorum datorum tam
cuidam mulieri *Lugdunensi* sub die *tertia Iuli*
millesimi octingentesimi vigesimi secundi,
quam *Episcopo Veronensi* sub die *decima quarti*
Augusti millesimi octingentesimi trigesimi primi,
idque sub spe oblinendi etiam eorum authenticita-
tem.

In quorum etc. Dat. Taurini die decima quinta
Februarii anno millesimo octingentesimo trigesi-
mo tertio.

Firmat. ♫ ALOSIUS ARCHIEPISCOPUS.

Sigillat. et manualit. subscript.

Theologus JACOBUS GENTA Cancellarius.

Ita in originali in Registris hujus Curiæ Archiepiscopalnis
Taurinensis existente. In fidem etc. Dat. Taurini die 16 Fe-
bruarii 1833.

Th. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Cancel.

Loco ♫ Sigilli,

1.

DECRETA**SUPREMÆ CONGREGATIONIS****SANCTI OFFICII****QUE EM. ET REV.****DD. CARD. INQUISITORES GENERALES***Præhabitum DD. Consultorum suffragiis***AD CONSULENTIUM PRECES EDIDERUNT.****FERIA IV. 3. JULII 1822.**

Decretum Ad preces cujusdam innominatae mulieris Lugdunensis,
 Cong. S. Em. D. Card. Galeffi transmissas, quibus, descripto gene-
 officii 1822. 3. rali rerum statu post notos publicos eventus, et leges a ci-
 vili auctoritate latas, in Galliis obtinente, exponebat, se
 sua capitalia quibusdam tradidisse, ut fructus ex illis juxta
 taxam a lege civili præscriptam perciperet : suum autem
 Directorem ipsi absolutionem denegare, nisi proventus
 inde receptos restitueret, aut obligationes erga eos, qui
 solverent, emitteret.

Quærebat ergo :

1. An ad restitutionem perceptorum fruc-
tuum esset obligata.
2. An dumtaxat postquam ejus bona fides
desierat.

3. Quandonam cessatio bonæ fidei locum haberet.

4. An sufficeret de ea audivisse, etiamsi loquentis opinio non fuisset adoptata.

Em. decreverunt: Oratrici pro nunc dicatur, quod responsa ad propositos casus ipsi opportuno tempore dabuntur. Interim vero, licet non peracta ulla illarum restitutionum, de quarum obligatione S. Sedem consuluit, a proprio Confessario absolvi sacramentaliter posse, dummodo vere parata sit stare mandatis.

Hujusmodi decretum Em. D. Card. Galeffi traditum, ab eoque transmissum fuit, qui de illo gratanter recepto certior factus est.

Transmissum fuit e Cancellaria S. Officii.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopalnis. In fidem etc.
Taurini die 16 Februarii 1833.

Loco Sigilli. TH. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Janc.

Expositio. Episcopus Rhedonensis in Gallia exponit Sacrae Congregationi Inquisitionis, non eamdem esse Confessorum suae Dioecesis sententiam de lucro percepto ex pecunia negotiatoribus mutuo data ut ea ditescant.

De sensu Epistolæ Encyclicæ *Vix pervenit* acriter disputatur. Ex utraque parte momenta afferuntur ad tuendam eam quam quisque amplexus est sententiam, tali lucro faventem, aut contrariam. Inde querelæ, dissensiones, denegatio Sacramentorum plerisque negotiatoribus isti descendendi modo inhaerentibus, et innumera damna animarum.

Ut animarum damnis occurrant, nonnulli Confessarii medium inter utramque sententiam viam se posse tenere arbitrantur. Si quis ipsos consulat de istiusmodi lucro, illum ab eo deterrere conantur. Si pœnitens perseveret in consilio pecuniam mutuo dandi negotiatoribus, et obiciat sententiam tali mutuo faventem multos habere patronos, et insuper non fuisse damnatam a Sancta Sede non Semel ea de re consulta ; tunc isti Confessarii exigunt, ut pœnitens promittat se filiali obedientia obtemperaturum iudicio Summi Pontificis, si intercedat, qualemcumque sit : nec, hac promissione obtenta, absolutionem denegant, quamvis probabiliorem credant opinionem contrariam tali mutuo. Si pœnitens non confiteatur de lucro ex pecunia sic mutuo data, et videatur in bona fide ; isti Confessarii, etiamsi aliunde noverint ab eo perceptum esse, aut etiam nunc percipi istiusmodi lucrum, eum absolvunt, nulla ea de re interrogatione facta, quando timent, ne pœnitens admonitus restituere aut a tali lucro abstinere recuset.

Inquirit ergo dictus Episcopus Rhedonensis.

1. Utrum possit horum posteriorum Confessorum agendi rationem probare.

2. Utrum alios Confessarios rigidiores ipsum adeentes consulendi causa possit hortari, ut istorum agendi rationem sequantur, donec Sancta Sedes expressum ea de quæstione judicium ferat.

Loco Sigilli

 C. L. Episcopus Rhedonensis.

FERIA IV. DIE 18. AUGUSTI, 1830.

Sanctissimus Dominus Noster Dominus Pius Divina Providentia PP. VIII. in solita audientia R. P. D. Assessori S. Officii imperita, audita relatione superiorum dubiorum una cum voto Eminentissimorum DD. Cardinalium Inquisitorum Generalium, respondebit.

Responsio
Summi
Pontificis
Pii VIII.
1830. 18.
Augusti.

Ad primum : Non esse inquietandos :

Ad secundum : Provisum in primo.

Loco Sigilli S. Inquisitionis.

Pro D. NICOLAO SOLDINI

S. Romane et universalis Inquisitionis Notario

ANGELUS ARGENTI, Secretarius.

Gratis apud S. Officium.

Authenti-

CLAUDE LOUIS DE LESQUEN, par la miséricorde Divine et la citas.
grace du Saint Siège Apostolique, Evêque de Rennes.

Attestons, que la copie ci-dessus du Bréf à Nous adressé par le Saint Office est entièrement conforme à l'original déposé au Secretariat de Notre Éveché.

Donné à Rennes sous le seing de Notre Vicaire Général, No-

tre Sceau, et le contréseing de Notre Secretaire, le 10, Juillet mans nul
1832.

Lieu du Sceau, Par mandement de Monseigneur
DELOS Proscrétairie.

Jam editum Avenione typis de Seguin, et Vesontione typis
Othenin-Chalandre a R. Vic-Gen. Em. Archiepiscopi D.
Gousset in opusculo *Justification de la Théologie morale du,*
etc.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopalis. In fidem etc.
Taurini die 16. Februarii 1833.

Loco Sigilli.

TH. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Canc.

3.

QUÆSITA

Ad Sacram Poenitentiarum facta

CUM RESPONSIS

EJUSDEM SACRÆ POENITENTIARIAE.

Quæsita Quando S. Poenitentiariæ dubia circa materiam usuræ
Professoris Theologæ proponuntur, seipso remittit ad doctrinam S. P. Benedicti
in Seminario Lugdun. XIV., quæ revera sat clara et perspicua est pro iis qui
bona fide eam perscrutari volunt.

Attamen sunt quidam Presbyteri, qui contendunt licet
esse percipere auctarium quinque pro centum solius
vi Legis principis absque alio titulo vel damni emergentis
vel lucri cessantis : quia, inquit, Lex Principis est titu-
lus legitimus, cum transferat dominium auctarii sicut trans-
fert dominium in præscriptione, et sic prorsus annihilant
legem divinam et legem ecclesiasticam quæ usuras prohibe-
bent.

Cum hæc ita se habeant, Orator infrascriptus, existi-

ire, le 10, Juillet mans nullo pacto esse licitum recedere a doctrina Benedicti XIV., denegat absolutionem sacramentalem Presbyteris qui contendunt Legem Principis esse titulum suffici-
entem percipiendi aliquid ultra sortem absque titulo vel lu-
cri cessantis vel damni emergentis.

Monseigneur
étaire.

Vesontione typis
archiepiscopi D.
logie morale du,

In fidem etc.

Ap. et Canc.

facta

IARIE.

eriam usuræ
P. Benedicti
t pro iis qui

tendunt lici-
entum solius
i emergentis
cipis est titu-
i sicut trans-
s annihilant
suras prohi-

tos, existi-

- Quare infrascriptus Orator humiliter supplicat, ut se-
quentia dubia solvantur :
1. Utrum possit in conscientia denegare
absolutionem Presbyteris præfatis.
 2. Utrum debeat.

Lugduni 25. Maii 1830.

DENAVIT Prof.

Sacra Pœnitentiaria diligenter ac mature
perpensis dubiis propositis, respondendum
censuit, Presbyteros de quibus agitur non
esse inquietandos quoisque Sancta Sedes
definitivam decisionem emiserit, cui parati
sint se subjicere, ideoque nihil obstare eo-
rum absolutioni in Sacramento Pœnitentiæ.

Responsio
S. Pœni-
tentiarie
1830. 16.
Sept.

Datum Romæ in Pœnitentiaria die 16. Septembris 1830.

E. DE GREGORIO M. P.

F. FRICCA S. P. Secretarius.

Præfata Responsa, alias per Sacré Pœnitentiariæ Officium Authenti-
data, vera esse et omni fide digna testamur. Datum Romæ in citas Em.
S. Pœnitentiaria die 11. Januarii 1833. de Grego-
rio 1833.

Loco ✠ Sigilli Sacré Pœnitentiariæ

E. Card. DE GREGORIO M. P.

11. Janua-
rii.

Jam edita Avenione, et Vesontione ut supra N. 2.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopalnis. In fidem etc.
Taurini, die 16. Februarii 1833.

Loco ✠ Sigilli.

TH. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Canc.

VENERABILI IN CHRISTO P.

EPISCOPO VERONENSI

SALUTEM ET SINCERAM IN DOMINO CHARITATEM.

Ex Sacra Pœnitentiaria.

Responsio
S. Pœnit-
entiarie E-
piscopi o-
Veronensi
1831. 14.
Augusti.

Sacra Pœnitentiaria perfectis expositis a Ven. in Christo
to Patre Episcopo Veronensi in supplici libello I. mensis
nuper elapsi, abstinendum sibi duxit a resolutione quatuor
dubiorum quæ in ea proponebantur, sed Oratori communiri
cat responsa data a supra Congregatione Sancti Officii
ad alia quædam dubia eamdem materiam respicientia.
Hæc autem sunt hujusmodi :

1. Utram Confessarius possit in conscientia cui paratia denegare absolutionem Presbyteris qui obstat contendunt Legem Principis esse titulum Pœnitentia sufficientem percipiendi aliquid ultra sortem Ad sabsque alio titulo vel lucri cessantis vel damnationis dummo ni emergentis.

2. Utrum debeat.

Resp. ad utrumque : Non esse inquietandos, quo usque S. Sedes definitivam decisionem emiserit, cui parati sint se subjicere : Vir qui adeoque nihil obstat eorum absolutioni in Sacramento Pœnitentiæ.

ALIA DUBIA.

1. An Confessarius ille possit absolví, qui

1. A

2. E

persua

licet Benedicti XIV. et aliorum Summorum Pontificum de usura definitiones noverit, docet ex mutuo divitibus aut negotiatoribus præstito percipi posse præter sortem lucrum quinque pro centum etiam ab iis, qui nullum omnino alium, præterquam Legem civilem, titulum habent mutuo extrinsecum.

An peccet Confessarius, qui dimittit in bona fide pœnitentem, qui ex mutuo exigit lucrum Lege civili statutum absque extrinseco lucri cessantis, aut damni emergentis aut peccatori communiriculi extraordinarii titulo.

Sancti Officii. Resp. ad primum : Confessarium de quo in dubio, non esse inquietandum, quousque

S. Sedes definitivam decisionem emiserit, cui paratus sit se subjecere : adeoque nihil obstat ejus absolutioni in Sacramento Pœnitentiae titulum.

Ad secundum : Provisum in præcedenti, dummodo pœnitentes parati sint stare mandatis S. Sedis.

ALIA DUBIA.

Vir quidam persuasus erat Encyclicam Benedicti XIV. non inhibere lucrum ex collocatione pecunia perceptum absolutioni in juxta disposita a Lege civili. Ejus hæredes querunt :

1. An Encyclicam recte acceperit.
2. Etiam supposito quod male acceperit, persuasus tamen recte accepisse, an hæredes absolvi, qui

ab omni reparatione se exemptos existimare. Ad
valeant.

Resp. ad primum: Acquiescant, dummo-
do parati sint stare mandatis S. Sedis.

Ad secundum: Provisum in primo.

ALIA DUBIA.

1. An possit eorum Confessariorum agen-
di ratio probari, qui dum tenent uti probabi-
liorem opinionem contrariam lucro ex pecu-
nia negotiatoribus mutuo data, pœnitentes eo
modo lucrum percipientes ut ditescant absolv-
vunt, quando nempe isti, objicientes senten-
tiam lucro faventem non fuisse damnatam a
S. Sede, promittunt tamen obedere judicio
S. Pontificis si intercedat: et similiter agunt,
quando pœnitentes lucrum percipientes in
bona fide, de eo non confitentur, licet aliun-
de neverint ipsos percipere lucrum ut supra,
nulla ea de re facta interrogatione, quando
timent ne pœnitentes admoniti restituere aut
tali lucro abstinere recusent.

2. Utram Episcopus possit hortari rigidio-
res Confessarios consulendi causa ipsum
adeuntes, ut priorum Confessariorum agendi
rationem sequantur, donec S. Sedes expres-
sum ea de quæstione judicium ferat.

Respondetur ad primum: Non esse inqui-
etandos:

Ad secundum : Provisum in primo.

Datum Romæ in S. Pœnitentiaria die 14. Augusti 1831.

V. D. SOLMEI, S. P. Seqr.

Transmissum fuit ab eodem Episcopo.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopalium. In fidem etc.
Taurini die 16. Februarii 1833.Loco Sigilli.

TH. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Canc.

5.

BEATISSIME PATER.

Pervenit ad me judicium SS. Pii VIII. sub data diei 18. Observati-
 ones Ep. Vivarien-
 Augusti 1830. ad postulata Episcopi Rhedonensis super agendi ratione Confessoriorum erga pœnitentes, qui inter sis circa
 disceptationes Theologorum circa mutuum expositas in respon-
 supplici libello, medium se posse sequi viam arbitrantur. sum da-
 tum Ep. Rhedon-
 ensi.

Idem judicium loquitur de voto Eminentissimorum Cardinalium Inquisitorum Generalium : et Rescripto subjiciuntur Responsa data ab iisdem eadem die ad diversa dubia relativa ad opinionem eorum, qui contendunt Legem Principis solam esse titulum sufficientem aliquid percipiendi ultra sortem in mutuo.

Ex isto judicio et istis responsis datis nova exorta sunt dubia, novæ disceptationes, nova quæsita. Nam dictum judicium in pluribus Dicecibus divulgatum est, et hæc est occasio talium disceptationum. In exposito Episcopi Rhedonensis nulla fit mentio dicti tituli, quem volunt quidam Theologi reperiri in Lege Principis : sed unice de mutuo dato negotiatoribus, et de sensu Encyclicæ Vix pervenit circa tale mutuum negotiatoribus factum.

Unde alii dicunt, judicium SS. Pontificis Pii VIII. in se

solo attendendum esse, et separatim a responsis datis ab Eminentissimis Cardinalibus, ita ut sensus istius iudicij sit : Sententiam faventem mutuo facto negotiatoribus non fuisse damnatam a S. Sede ea de re non semel consulta : ideoque si penitentes promittant se filiali obedientia obsecuturos iudicio SS. Pontificis si intercedat, non esse inquietandos Confessarios qui ipsis absolutionem non dengant. Qui sic iudicium SS. Pontificis interpretantur, aures avertunt a litera Encyclica Benedicti XIV. ut 1. et 2. de Synodo Dioecesana ejusdem Pontificis, ad quam plures responsiones S. Sedis remittunt, ab Instructione data p. Carolo Felici 17. Aprilis 1749., et a diversis Responsis datis a S. Sede Apostolica.

Alii, non concipientes qua via præfatum iudicium conciliari possit cum dictis decisionibus Benedicti XIV. et aliorum SS. Pontificum circa mutuum negotiatoribus factum ; si sic seorsim attendatur, putant dictum iudicium non sic esse intelligendum, sed conjunctim cum responsis datis ab Em. Cardinalibus, ad quæ remittere videtur SS. Pontifex, qui dicit in procœmio iudicij : "audita relatione superiorum dubiorum cum voto Eminentissimorum Cardinalium," et iudicium esse referendum ad dubia de titulo Legis Principis, qui titulis damnatus non fuit a S. Sede.

Sed oritur nova difficultas circa sensum responsionum S. Officii. Eminentissimi enim Cardinales loquuntur de Lege Principis sine addito, non verba facientes de conditione quam in medium proferunt patroni tituli ex tali Lege desumpti ad percipiendum interesse, nempe quod Princeps Lege sua declaret non quidem licitum esse percipiendi in mutuo usuras (qua jure naturali et divino sunt prohibite,) sed se ex causa publica et in quibusdam circumstantiis concedere jus ad moderatas prestationes a subditis suis exigendas, ita ut tunc transferat dominium sicut per legem præscriptionis.

Punc
civilis o
potius s
Motivu
ribus ex
consider
quæ eve
eum usu
super ha
" lucri i
" ta pro
" erit.
" valori
" nolun
" posse
" citum
" niæ s
Porro
mutuo p
orum q
retentæ
illos loc
pulandi
gem ci
lucri, e
alii dic
applica
vili ; a

Ita
1.
tellig
parat
inent

Punctum istud magni momenti est in Galliis, ubi Lex civilis omnino silet de dato jure ad percipiendum usuras, et potius supponit mutuantem ad lucrum jus certum habere. Motivum illius Legis, a Gubernii illius temporis Legislatoribus expositum, erat, quod Gubernii Consultores interesse consideraverant ut justam compensationem beneficiorum, quae eventura erant mutuanti ex usu pecuniae mutuatæ, si eum usum sibi retinueret. In discussione Legis haec in-super habuit tribunatus Orator: "Legitimitas stipulationis "lucri in mutuo pluries agitata, et tam impolitice proscrip- "ta propter æquivocationem verborum, amplius dubia non "erit. Apud omnes certum est pecuniari esse signum "valoris, omnesque consentiunt valorem locari posse, at "nolunt: nec possunt convenire signum valoris pariter "posse locari." Legis Gallicanæ haec sunt verba: "Li- "citum est stipulari interesse pro solo mutuo sive pecu- "niæ sive aliarum rerum mobilium."

Porro si Legislatores Gallicani haberent lucrum in mutuo perceptum vel ut justam compensationem beneficiorum quae mutuanti evenire poterant ex usu pecuniae sibi retentæ, vel ut pretium locationis signi valoris, quod juxta illos locari poterat; si Lex simplicem permissionem stipulandi lucrum in mutuo concedat; certum videtur, Legem civilem in Galliis noluisse transferre dominium hujus lucri, et aliud acquisitum mutuanti supposuisse... Unde si alii dicant respositionem Eminentissimorum Cardinalium applicandam esse Legi Gallicanæ, prout est in codice ci-vili; alii illud negant propter motiva allata.

Itaque quæritur:

1. An præfatum judicium S. Pontificis in-
telligendum sit ut verba ipsius sonant, et se-
paratim a titulo Legis Principis, de quo Em-
inentissimi Cardinales loquuntur in his res-

ponsis, ita ut unice agatur de mutuo negotiatoribus facto.

2. An titulus ex Lege Principis, de quo Eminentissimi Cardinales, sic intelligendus sit, ut sufficiat Legem Principis declarare licitum esse cuique convenire de lucro ex solo mutuo facto, sicut fit i^r Codice civili Francorum, quin dicat se concedere jus tale lucrum percipiendi.

Ad pedes Sanctitatis vestræ enixe provolutus, suppliciter et cum filiali affectu orat pro resolutione humillimus nec non obsequentissimus servus.

✠ P. FR. EPISCOPUS VIVARIENSIS.

FERIA IV. DIE. 31. AUGUSTI 1831.

Decretum
Cong. S.
Officii.

In Congregatione generali S. Officii habita in Conventu Sanctæ Mariæ supra Miner- vam coram Eminentissimis et Reverendissimis DD. S. R. E. Cardinalibus contra hære- ticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus, propositis superioribus precibus R. P. D. Episcopi Vivariensis, iidem Eminentissimi et Reverendissimi DD., præhabitibus DD. Consultorum suffragiis, dixerunt :

Provisum in Decretis Feriæ IV. 18. Au-
gusti 1830., atque dentur Decreta.

Approb.
S. P. Gro-
gorii XVI. 1831. 31 Augsti.
Eadem die et feria SS. D. N. Gregorius Div. Provid. PP.
XVI. in Aud. R. P. D. Assessori S. Officii Resolutionem
ab Em. captam approbavit.

DECRETA

FERIÆ IV. 18. AUGUSTI 1830.

EDITA AB EM., ET SUB EADEM FERIA APPROBATA A S.
M. PII VIII. SUPER SEQUENTIBUS DUBIIS.

1. Utrum Confessarius possit in conscientia denegare absolutionem Presbyteris, qui contendunt Legem Principis esse titulum sufficientem percipiendi aliquid ultra sortem absque alio titulo vel lucri cessantis vel danni emergentis.

2. Utrum debeat.

Resp. ad utrumque : Non esse inquietandos quousque S. Sedes definitivam decisionem emiserit, cui parati sint se subjicere : adeoque nihil obstare eorum absolutioni in Sacramento Pœnitentiæ.

ALIA DUBIA

1. An Confessarius ille possit absolvî, qui licet Benedicti XIV. et aliorum SS. Pontificum cum de usura definitiones noverit, docet, ex mutuo divitibus aut negotiatoribus præstito percipi posse præter sortem lucrum quinque pro centum etiam ab iis qui nullum omnino alium præter quam Legem civilem titulum habent mutuo extrinsecum.

2. An peccet Confessarius, qui mittit in bona fide pœnitentem qui ex mutuo exigit

Decreta
Em. Inqui-
sitor. 18.
Aug. 1831.

lucrum Lege civili statutum, absque extrinsecum
seco lucri cessantis aut damni emergentis
aut periculi extraordinarii titulo.

Resp. ad primum: Confessarium de quo
in dubio, non esse inquietandum quousque
S. Sedes definitivam decisionem emiserit,
cui paratus sit se subiecere: adeoque nihil
obstare ejus absolutioni in Sacramento Pœniti-
entiæ.

Ad secundum: Provisum in præcedenti,
dummodo pœnitentes parati sint stare man-
datis S. Sedis.

ALIA DUBIA

Alia Du-
bia.

Vir quidam persuasus erat Encyclicam Benedicti XIV.
non inhibere lucrum ex collatione pecuniae perceptum jux-
ta disposita a Lege civili: ejus hæredes querunt:

1. An Encyclicam recte acceperit.
2. Etiam supposito quod male acceperit,
persuasus tamen recte accepisse, an hæredes
ab omni reparatione se exemptos existimare
valeant.

Resp. ad primum: Acquiescant, dummodo
parati sint stare mandatis.

Ad secundum: Provisum in primo.

ALIA DUBIA.

Renovatur
Responsio
data Ep.
Rhedo-
nensi.

Episcopus Rhedonensis in Gallia exponit Sacra Congregationi Inquisitionis, non eamdem esse Confessorum suæ Diœcesis sententiam de lucro percepto ex pecunia negotiatoribus mutuo data: ut ea ditescant.

osque extrinsecus De sensu epistola Encyclica *Uix pervenit acriter dis-*
emergentis putatur. Ex utraque parte momenta afferuntur ad tueri
dam eam quam quisque amplexus est sententiam tali lucro
aventem aut contrariam. Inde querelæ, dissensiones,
denegatio Sacramentorum plerisque negotiatoribus isti di-
tescendi modo inherentibus, et innumera damna anima-
m emiserit, rum.

eoque nihil

mento Pœn.

præcedenti,

stare man-

uit 5

up aut.

Benedicti XIV.

perceptum jux-

erunt :

perit.

e acceperit,

an hæredes

existimare

at, dumimo-

ab eum

imo. p. o.

gut. 111. 111.

Sacrae Con-

nfessariorum

x pecunia ne-

si suorum i

Ut animarum damnis occurrant, nonnulli Confessarii medium inter utramque sententiam viam se posse tenere arbitrantur. Si quis ipsos consulat de istiusmodi lucro, illum ab eo deterrere conantur. Si pœnitens perseveret in consilio pecuniam mutuo dandi negotiatoribus et objiciat sententiam tali lucro faventem multos habere patronos et insuper non fuisse damnatam a S. Sede non semel ea de re consulta ; tunc illi Confessarii exigunt, ut pœnitens promittat se filiali obedientia obtemperaturum judicio Ss. Pontificis, si intercedat, qualecumque sit : nec, hac promissione obtenta, absolutionem denegant, quamvis probabilem credant opinionem tali mutuo contrariam. Si pœnitens non confiteatur de lucro ex pecunia sic mutuo data, et videatur in bona fide ; isti Confessarii, etiamsi aliunde noverint ab eo perceptum esse aut etiamnum percipi istiusmodi lucrum, eum absolvunt, nulla ea de re interrogacione facta, quando timent ne pœnitens admonitus restituere aut a tali lucro abstinere recuset.

Inquirit ergo dictus Episcopus Rhedonensis :

1. *Utrum possit horum posteriorum Confessariorum agendi rationem probare.*

2. *Utrum alios Confessarios rigidiores ipsum adeuentes consulendi causa possit hortari ut istorum agendi rationem sequantur do-*

nec S. Sedes expressum ea de quæstione ju-
dicio ferat.

✠ E. G. EPISCOPUS Rhedonensis.

Resp. ad primum: Non esse inquietan-
dos.

Ad secundum: Provisum in primo.

Testor ego infrascriptus Notarius S. Romanæ et Universalis
Inquisitionis, Decreta, de quibus supra, revera esse talia, qua-
lia lata sunt in Feria IV. 18. Augusti 1830., et in Feria IV. 31.
Augusti 1831.

Datum Romæ ex Cancellaria S. Officii hac die 24.
Septembris 1831.

ANGELUS ARGENTI S. Rom. et Univ. Inq. Notarius

Authenti-
citas. Concordant cum documentis valde authenticis in Secretario
depositis. Vivarii, die 2. Mensis Januarii anni 1833.

Loco ✠ Sigilli,

✠ P. F. EPISC. Vivariensis.

Dicta sex dubia cum responsionibus jam edita Avenione et
Vesontione ut supra N. 2.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopal. In fidem etc.
Taurini, die 16. Februarii 1833.

Loco ✠ Sigilli

Th. JACOBUS GENTA Notarius Ap., et Canc.

Quesiti del Capitolo di Locarno BEATISSIMO PADRE

Esposizio-
ne del Ca-
pitolo di Locarno. Il Capitolo di questa Collegiata di Locarno, Diocesi di
Como, territorio Svizzero, ha la maggior parte delle pro-
prie Prebende in danaro, ricavato principalmente dall'esi-
tinzione delle decime avvenuta per Decreto Governativo :

uestione ju- qual danaro egli impiegar deve, per viverne de' frutti, ed adempire ai pesi annessi ai Benefizj.

edonensis.

e inquietan- Per le circostanze de' tempi e dei luoghi o non si trova affatto come investire il danaro suddetto in stabili fruttiferi, i quali scarseggiano assai in proporzione della popolazione, o per la carezza di detti stabili non frutterebbe che il due e mezzo per cento annualmente, il che peggiorerebbe successivamente le Prebende già per sè stesse meschine.

e et Universalis I censi si vogliono proibiti da queste Leggi municipali, esse talia, qua- sono mal sicuri, non esistendo in queste parti l'Officio in Feria IV. 31. delle Ipoteche che accerti la libertà e sufficienza de' fondi su' quali voglionsi stabilire. Inoltre quegli stessi, che per fare i loro interessi ci chiedono il danaro, ricusano ordinariamente di sottoporsi a' censi, e amano meglio di riceverlo a prestanza col contribuire il quattro o il cinque per cento annualmente.

hac die 24.

q. Notarius

is in Secretario
1833.

Vivariensis.

ita Avenione et

In fidem etc.

Ap., et Canc.

Locarno

o, Diocesi di
erte delle pro-
nente dall'es-
Governativo :

Ciò premesso, si domanda:

1. Se la necessaria onesta sostentazione dei Beneficiati, che dee provenire dal frutto dei capitali di tali Prebende, è dessa in tali circostanze un sufficiente titolo equivalente agli altri già approvati dalla Chiesa, per cui sia lecito un tale contratto di dare il danaro dotale di dette Prebende a interesse del quattro o cinque per cento, dietro ipoteca di beni stabili, e cauzione di persone note e solvibili; affine di assicurare la perpetuità delle Prebende.

2. Se questo titolo, supposto ammisibile, si possa estendere anche a favore delle Chiese, Monasteri, e altri luoghi pii, come anche

dei pupilli e di altre persone che si ritrovano nelle circostanze medesime di sopra descritte, ed hanno bisogno di far fruttare proprio danaro per sostentarsi onestamente.

3. Se le Leggi e procedure civili, che ormai approvano generalmente tali contratti li fanno eseguire, non che il comune tacito consenso dei popoli, che per l' uso invalso de' secoli sembra li abbiano per maggior commodo e facilità sostituiti ad altri contratti più complicati e difficili, bastino a giustificare carli.

4. Se sia attendibile l' autorità del nostro Ordinario, e di molti savj e dabbene Ecclesiastici, che, avute di mira le circostanze sudette, opinano favorevolmente, e simili contratti approvano.

5. Qual considerazione meritino in proposito le ragioni, che adduce Scipione Mafei ne' suoi tre libri *Dell' Impiego del danaro*, dedicati a Benedetto XIV., ed approvati dall'Inquisitore di Padova l'anno 1744.

6. Se la bolla *De Usuris* emanata dalla fel. Mem. di Benedetto XIV. l'anno 1645. probabilmente in sequela dell'opera del Mafei, al n. 3. di essa e all'articolo *De Contractu autem*, e seg. si possa interpretare favorevolmente a tali contratti.

7. Supposti illeciti tali contratti, che si ha-

e si ritrova di sopra de r fruttare nestamente ivili, che or i contratti mune tacito uso invalso per maggio altri contratti a giustificazione generalmente agitate in proposito.

8. Se tali contratti si possano rendere legittimi almeno coll' assumere il pericolo fortuito del fondo assegnato in pegno a carico della Prebenda, colle devute proposizioni, come nei censi.

I sottoscritti Oratori umilmente da V. S. desiderano ed implorano una chiara ed opportuna decisione di questi loro dubbi per regolamento delle proprie e delle altrui coscienze.

Locarno 13. Maggio 1831.

L'agente aggiunge la generale e grandissima scarsezza di numerario o dei fondi, e questi ordinariamente in possesso di pochi.

Tolta la prestanza di danari, i possidenti per la maggior parte inabili al commercio e alle arti, consumati i pochi capitali, si ridurrebbero facilmente alla miseria.

Gli altri non potrebbero, sprovvisti di danaro proprio e di fondi stabili da cambiare in contanti, non potrebbero avvantaggiare coll'industria.

Mancando Monti di Pietà, sarebbero obbligati sovente a vendere la piccola eredità paterna, e sovente a vilissimo prezzo, nelle loro necessità.

L'agitazione delle coscenze è oltre modo grande. onde diversi Ordinarj, tutto considerato, si sono pronunciati in favore. Altrimenti nascerebbe un dispetto generale, e totale impedimento degli affari e dell'industria.

FERIA IV. 31. AUGUSTI 1831.

Propositis superioribus Capituli Collegiate Locarni precibus, quæ jam per manus una

Responsio
Cong. S.
Officii
1831. 31.
Augusti.

cum DD. Consultorum suffragiis distributa
fuerant, Em. et Rev. DD. dixerunt:

Ad 1., 2., 3., 4. non esse inquietandos, e
acquiescant, dummodo parati sint stare mai-
datis S. Sedis.

Ad 5., 6., 7., 8. consulant Encyclicam Be-
nedicti XIV. *Vix pervenit*, et probatos Au-
tores.

FERIA IV. 7. SEPTEMBRIS 1831.

Approba-
tio S. Pon-
tificis Gre-
gorii XVI.
1831. 7.
Sept.

solita R. P. D. Assessori S. Officii impert-
ta, Eminentissimorum Resolutiones approba-
vit.

Authenti-
citas:
La Risoluzione de' Casi portata dagli Em. come sopra
Audientia SS. è pienamente conforme a questa ricevuta dal C
pitolo di Locarno. **Como 19. Septembre 1832.**

Luogo del Sigillo,
Giuseppe Peverelli Vic. Gen. Cap.

Ita in Registris hujus Curiae Archiepiscopalis. In fidem et
Taurom die 16. Februarii 1833.
Loco Sigilli.

Th. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Canc.

1831 mensis Septembris
Anno Domini MCCCXXXI
In loco sigillo radii terrae affigendo
in loco radii terrae affigendo

1831 mensis Septembris

anno Domini MCCCXXXI
In loco radii terrae affigendo
in loco radii terrae affigendo

Ad Sacram Poenitentiariam

ITERUM EXPOSITUS ORATOR INFRASCRIPKTUS

(Denavit Professor Theologie in Seminario Sancti Irenæi Iterata expositio Profess. Lugdunensis.)

Profess.
Denvait.

Ex Responso Sacrae Pœnitentiariæ ad Oratorem infra-
scriptum directo die 16. Septembris 1830. absolvendi sunt
Presbyteri, qui contendunt Légem Principis esse titulum
sufficientem et legitimum aliquid percipiendi ultra sortem
in mutuo absque alio titulo a Theologis communiter admis-
so, donec S. Sedes definitivam decisionem emiserit, cui
parati sint se subjecere : et huic responso humiliiter et li-
benter acquiesco.

Attamen, salvo Sacrae Pœnitentiariæ Responso præfato, consultis Auctoribus probatis, et attenta doctrina omnium fere Seminariorum Galliæ, ac præsertim eorum quæ a Presbyteris Congregationis Sancti Sulpitii diriguntur, sententia quæ rejicit titulum Legis civilis tamquam insufficientem videtur longe probabilior, securior, et sola in praxi tenenda, donec S. Sedes definierit:

Quapropter Fidelibus, qui a me consilium petunt utrum possint auctarium percipere ex mutuo, et qui nullum habent titulum a Theologis communiter admissum præter titulum Legis civilis, respondeo, eos non posse præfatum auctarium exigere, et denego Absolutionem Sacramentalē si exigant. Pariter denego Absolutionem iis, qui perceptis hujuscemodi usuris, idest vi solius tituli Legis, nolunt restituere.

Quæritur 1. Utrum durius et severius me habeam erga hujuscemodi Fideles.

2. Quæ agendi ratio in praxi tenenda erga
Fideles, donec S. Sedes definitivam senten-
tiam emiserit.

Lugduni 24. Septembris 1831.

DENAVIT Professor.

Iterata Re-
sponsio S.
Pœnitenti-
ariae 1831.
11. No-
vemb.

Sacra Pœnitentiaria, perpensis Dubiis
quæ ab Oratore proponuntur, respondet :

Ad primum, affirmative : quandoquidem
ex dato a Sacra Pœnitentiaria Responso li-
quet, Fideles hujusmodi, qui bona fide ita se
gerunt, non esse inquietandos.

Ad secundum : Provisum in primo : unde
Orator priori Sacrae Pœnitentiariæ Respon-
so sub die 16. Septembris 1830. sese in praxi
conformare studeat.

Datum Romæ in Sacra Pœnitentiaria die 11. Nov. 1831.

A. F. de Retz S. Pœnitentiariæ Regens.

F. Fricca S. Pœnitentiariæ Secretarius.

Authenti-
citas.

Praefata Responsa, alias per Sacrae Pœnitentiariæ Officium
data, vera esse, et omni fide digna, testamur. Datum Romæ in
S. Pœnitentiaria die 11. Januarii 1833.

Loco ✠ Sigilli S. Pœnitentiariæ.

E. Card. DE GREGORIO M. P.

Jam edita Vesontione iisdem typis Outhenin-Chalandre, et
ab Episcopo Belicense (de Bellay) in suo Rituali.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopalnis. In fidem etc.
Taurini die 16. Februarii 1833.

Loco ✠ Sigilli.

Th. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Canc.

Bm. et Rev. Domine.

Regia Lex Pedemontana universim et sine ulla restrictione permittit, ut quisquis alteri cuicunque pecuniam mutuat, stipulare et exigere possit annum auctarium 5. pro 100. supra sortem. Hinc in Pinaroliensi aliisque finitimis Dioecesibus gravissima inter Theologos servet controversia, an in casibus, in quibus ex una parte nullus adest titulus lucri cessantis vel damni emergentis vel periculi extraordinarii sortis amittendae, ex altera vero præceptum charitatis erga proximum non obligat ad mutuandum simplici ac nudo mutuo, liceat mutuantur illud auctarium recipere et retinere? Alii enim auctarium illud omnino usurarium et illicitum, alii vero ab omni usuræ labore immune prorsus licitumque esse propugnant: et quod controversiam valde implicatiorem reddit, omnes gloriantur se nisi auctoritate Benedicti XIV., aut saltem eum sibi nullatenus adversari.

Expositio
Professoris
Avvaro.

Nimirum Theologi, qui primam sententiam tueruntur, dicunt auctarium, de quo agitur, a Benedicto XIV. reprobatum fuisse, implieite quidem in Encyclica diei 1. Novembris 1745. *Vix pervenit*, ut patet ex attenta ejus lectione, explicite vero in opere *De Synodo Diæcesana* lib. X. cap. IV. n. 1. et 2. his verbis: "Græcis ex parte consensit "Calvinus, qui ad cap. XVIII. Ezechielis licere docuit ali- "quod moderatum lucrum, non quidem a paupere, sed a "divite, præcise ratione mutui, exigere. Errorum a Cal- "vino obiter insinuatum, ex professo propugnavit Carolus "Molinæus in suo tractatu *De Usuris*, ubi n. 10. audac- "ter affirmat usuram non esse prohibitam, nisi in quantum "est contra charitatem. Eamdem pravam opinionem mplexatus, alia ratione defendit Claudius Salmasius in duplicitate tractatu, altero inscripto de usuriq; altero de trape-

" zitico sc̄enore, quibus in locis usuram, nisi charitatem lā.
 " dat, ab omni culpa absolvit, eo quod sit merces locatæ pe-
 " cuniæ. *Impioz Calvini et Molinæ opinioni non veriti sun-*
 " *subscribero pauci quidam Doctores Catholici,* " illi scili-
 " cet, qui quum agitur de mutuo quo pecunia aliave res da-
 " tur ad negotiationem" a sc̄enoris labe excusant lucrum
 " quod ex mutuo percipitur, dummodo sit moderatum, mo-
 " dumque servet a patriæ Legibus definitum." Porro ets
 Benedictus XIV. in Synodo Diœcesana solum loquatur u-
 privatus Doctor, ipse tamen sine dubio omnium optime sci-
 ebatur quid in sua Encyclica reprobare voluisse, adeoque
 quidquid circa usuram postea scripsit in Synodo, et signan-
 ter cit. cap. 4. ubi n. X. doctrinam in Encyclica definitam
 summatim refert, habendum est tamquam ejusdem Ency-
 clicæ explicatio, a qua recedere piaculum sit.

Theologi vero, qui tuentur secundam sententiam, dicunt
 auctarium illud non percipi ex mutuo *ipsius ratione mutui.*
vel solius causa mutui, vel vi mutui, ipsius, vel præcise rati-
one mutui, hoc est lucri cessantis, damni emergentis, aliave
extrinseco titulo remoto, quod veluti usurarium atque omni
 jure illicitum meritissime reprobavit Benedictus XIV. tum
 in Encyclica §. 3. n. 1. et 2. tum citato loco de Synodo
 n. 11. ; sed *ratione, causa, vi, ac titulo extrinseco Legis*
civilis dominium auctarii ex mutuatario in mutuantem
transferentis, eo modo quo rerum dominium ex uno in ali-
um transfertur per legitimam præscriptionem; *vel ratione*
publici boni, quod mutatis circumstantiis, in præsenti re-
rum statu, absque illo auctario, vix aut ne vix quidem ob-
tineri posset; *vel ratione ultronei taciti ac mutui consen-*
sus in auctarium a Lege permissum ex parte totius gene-
ratim societatis, cui inest jus disponendi de rebus suis
prout ei libuerit, et speciatim ex parte eorum, qui modo
pecunia abundant et modo indigent, ac modo pecuniam
mutuo dant, modo vero accipiunt; *vel ratione consuetudi-*

charitatem lærces locatæ per non veriti sun plici, " illi scilicet aliave res da excusant lucrum moderatum, mo n." Porro ets

lum loquatur u um optime sci iisset, adeoque odo, et signan clica definitan jusdem Ency t.

entiam, dicunt ratione mutui el præcise rati ergentis, aliorum atque omni tus XIV. tum co de Synodo rinseco, Legi mutuantem ex uno in ali ; vel ratione in præsenti re z quidem ob autui consen e totius gene e rebus suis m, qui modo pecuniam e consuetudi

bis in orbe catholico fere ubique receptæ, etiam apud homines timoratæ conscientiæ, auctarium moderatum et a patriæ Legibus definitum exigendi vel ob alias hujusmodi causas, quas Benedictus XIV. nullibi expendit aut memoravit. Ad argumentum autem, quod ex Encyclica et ex opere de Synodo Dicecesana deducunt primæ sententiae patroni, quadrupliciter respondent.

Respondent 1., Benedictum XIV. in Encyclica *Vix pervenit* hoc unum statuisse, tunc scilicet ex' mutuo nullum auctarium, etiam moderatum, ultra sortem recipi posse, cum quis vel tenetur simplici ac nudo mutuo, absque ullo auctario, alteri succurrere ; quod ex præcepto charitatis, ex eoque solo, locum habet in multis casibus, idque ex eo quod tunc nullus cum mutuo concurrere potest legitimus titulus aliquid supra sortem exigendi : vel mutuum dat in iis casibus, in quibus nullum alium justum contractum, præter unum mutuum, celebrare potest ; quod etiam accidit in multis circumstantiis, v. gr. quum alteri credit vinum, oleum, etc. ut patet ex §. 3. n. 5., ubi postquam definivit falso et temere affirmari reperiri semper ac præsto ubique esse vel una cum mutuo titulos alios legitimos, vel, secluso etiam mutuo, contractus alios justos, quorum vel titulorum vel contractuum præsidio, quotiescumque pecunia, frumentum, aliudve id generis, alteri cuicunque creditur, toties semper liceat auctarium moderatum ultra sortem integrum salvamque recipere : " eumque qui ita affirmaret" non modo divinis documentis et catholicae Ecclesiæ de usura judicio, sed ipsi etiam humano communi sensui ac naturali rationi procul dubio adversari, hujus definitionis rationem reddit, et concludit his notabilibus verbis : " Neminem enim id saltem latere potest, quod multis in casibus tenetur homo simplici ac nudo mutuo alteri succurrere, ipso præsertim Christo Domino edocente : Volenti mutuari a te ne avertaris : et quod simpliciter multis in circumstantiis, præter unum mutuum, alteri nulli vero

“justoque contractui locus esse possit.” Ac proinde juxta Legem Benedictum XIV. quoties mutuo datur pecunia, et præcepit, ne tum charitatis non obligat ad eam mutuandam simplici ac moderatum nudo mutuo, semper una cum mutuo reperiri posse, quin percipitu immo præsto ubique esse legitimum aliquem titulum, v. gr. *Legem civilem, publicum bonum, etc.*, cuius præsidio licet per auctarium moderatum ultra sortem recipere, juxta tritam de altero illam regulam : *In necessariis expressio unius est exclusio alterius* : aut saltem Benedictum XIV. huic sententiae nullatenus adversari.

Respondent 2. huic quoque sententiæ nullatenus adversari Benedictum XIV. in iis quæ circa usuram scripsit cit. cap. 4. de Synodo n. 2. et 3 : quia ibi solum docet perpetuæ Catholice Ecclesiæ de usura doctrinæ post Græcos Schismaticos contradixesse tum Calvinum, qui erronee docebat aliquod moderatum lucrum ex mutuo *præcise ratione mutui* (in quo sita est usuræ essentia) licite a divitibus exigi posse ; tum Carolum Molinæum, qui audacter affirmabat hujusmodi *usuram* a Calvino admissam, et suapte natura malam, non esse prohibitam ; nisi in quantum est contra charitatem, tum Claudium Salmasium, qui eamdem *usuram*, nisi charitatem lœderet, ab omni culpa præve absolvebat, falso eo prætextu, quod sit merces loci pecuniæ ; tum demum paucos quosdam Doctores illos Catholicos, qui impiæ Calvini et Molinæi opinioni subscribere non, verentes una cum ipsis audacter affirmabant et erronee docebant, *usuram non esse prohibitam nisi in quantum est contra charitatem*, atque a sceleris labe excusari lucrum quod a negotiatoribus exigitur percipiturque ex mutuo *præcise ratione mutui*, dummodo sit moderatum, modiisque servet a patriæ Legibus definitum. Hæc omnia profecto ne latum quidem unguem differunt a doctrina, quæ continetur in Encyclica. At vero, aliud est usurarium, et illicitum esse auctarium, etiam moderatum, et a pa-

c proinde juxta ~~ad~~ Legibus definitum, quod percipitur ex mutuo *præcise* nia, et *præcep. ratione mutui*; aliud est usurarium ac illicitum esse modum simplici ac moderatum illud auctarium a patriæ Legibus definitum, quod iuri posse, quin percipitur ex mutuo non *præcise ratione mutui*; sed *ratio-* titulum, v. gr. *Legis civilis*, vel ob extrinsecas alias causas paulo su- præsidio liceat *pro commemoratione*: primum affirmat Benedictus XIV., e, juxta tritam de altero ne verbum quidem facit.

Ius est exclusio

sententia nul-

nullatenus ad-

suram scriptis

i solum docet

inæ post Græ-

num, qui erro-

*nutuo *præcise**

(ia) liceat a di-

m, qui audac-

admissam, et

nisi in quan-

dalmasium, qui

omni culpa

merces loca-

Doctores illos

nioni subscri-

ffirmabant et

nisi in quan-

abe excusari

urque ex mu-

teratum, mo-

Hæc omnia

a doctrina,

est usurari-

um, et a pa-

Respondent 3., in hypothesi quod Benedictus XIV. in Synodo huic sententiae reipsa adversaretur, nullomodo culpandum fore, qui, solidis rationibus innexus, a privata ejus *opinione seu explicatione* modeste recederet, quum ille ipse in fine præfationis ad Synodum Dicecesanam aperte profiteatur, *omnibus in rebus, quibus nullum ex publica Ecclesiæ auctoritate pondus accessit*, qualis procul dubio est explicatio de qua agitur, *nihil se in Synodo definire ac veluti decretorum exhibere velle*, allata etiam ad hoc comprobandum auctoritate Melchioris Cani. et exemplo Innocentii IV., qui etsi commentaria sua in libros Decretalium scripserit quum Summum Pontificatum gereret, non tamen *“hoc sibi unquam arrogavit, ut quidquid in eo opere scrip-* “*sisset, pro re definita haberetur, sed facile passus est* “*opiniones suas, quas tamquam privatus doctor proposu-* “*erat, ab aliis doctoribus oppugnari, ut patet etc.”*

Respondent 4., in hypothesi quoque quod Benedictus XIV. huic sententiae adversaretur in Encyclica, jam inde nullum amplius argumentum peti posse ad reprobandum moderatum illud auctarium a Lege permissum, quod percipitur in præsenti rerum statu: quia circumstantiarum mutatio aliquam inducere potuit, immo vero manifestam induxit variationem, non quidem quoad principia quibus nititur catholicæ Ecclesiæ de usura et mutuo doctrina, quæque eadem semper ac omnino invariabilia sunt, sed quoad eorum applicationem.

Ego, diligenter considerata, prout tenues ingenui mei

vires ferunt, Benedicti XIV. doctrina, ut moderatius, si ~~stulum~~
 probabilius illud existimo : dubitari merito posse, utrum ~~vel~~ pe-
 sa doctrina, se sola, huic controversiae dirimendae suffici-
 at, nec ne. Verum cum, etiam posita hac mea opinione, ~~rum c~~
 cui parum fidere debo, incertum adhuc remaneat, nun
 auctarium illud tuta conscientia recipi possit ; ut sublatu-
 omni incertitudine sit mihi parata facultas apte responden-
 di quibusdam Confessariis qui novissime circa eamden
 controversiam me consuluerunt, tum et aliis qui, ratione
 munerum quibus persungor, sive intra sive extra sacram-
 Pœnitentiæ tribunal consulturi sunt, Vestram Eminentian
 suppliciter rogo obtestorque in Domino, ut mihi transmit-
 tat resolutionem trium quæstionum, quas hic subjicio :

Quesita.

1. An auctarium, de quo agitur, licitum sit
 Et quatenus hæc quæstio ex doctrina Bene-
 dicti XIV. aliisque Sedis Apostolicæ judiciis
 directe resolvi nequeat.
2. An pœnitentes, qui auctarium illud sive
 bona sive dubia aut mala fide receperunt, sa-
 cramentaliter absolviri possint, nulla facta aut
 promissa hic et nunc restituzione, dummodo
 serio promittant se esse paratos ad exequen-
 dum quidquid super hoc negotio Sedes Apos-
 tolica determinaverit. Et quatenus affirmati-
 ve, prout asserunt nonnulli ad hanc alias
 que similes quæstiones jam pluries nomine
 S. Officii et Sedis Apostolicæ provisorie re-
 scriptum fuisse, de quibus tamen Rescriptis
 eorumque tenore mihi non constat.
3. An iis pariter, qui neque ullum habent

moderatius, si utulum lucri cessantis vel damni emergentis
to posse, utrur vel periculi extraordinarii sortis amittendæ,
rimenda suffici; neque versantur in casibus in quibus præcep-
c mea opinione remaneat, nun-
ssit; ut sublatu-
apte responden-
circa eamden-
uis qui, ratione-
e extra sacram-
m Eminentian-
mihi transmit-
utulum lucri cessantis vel damni emergentis
to posse, utrur vel periculi extraordinarii sortis amittendæ,
rimenda suffici; neque versantur in casibus in quibus præcep-
c mea opinione remaneat, nun-
ssit; ut sublatu-
apte responden-
circa eamden-
uis qui, ratione-
e extra sacram-
m Eminentian-
mihi transmit-

Maxima fretus fiducia, quod Eminentia Vestra votis
meis, in re mihi adeo necessaria, benigne obsecundabit,
licitum sit cum eroque semper
Eminentiae Vestre
Pinerolii die 22. Januarii, 1832.
H. J. O. i. D. l. S.

Humil. Obseq. et Dedit. Servus.

JOSEPH ANTONIUS AVVANO, Saec^e Theologie Doctor
et Regius ejusdem Facultatis Professor,
Canonicus Theologus, et Provicarius Generalis.

SACRA POENITENTIARIA

Dil. in Christo Josepho António Avvaro transmittendas Responsio
censuit Resolutiones alias datas ad quædam dubia circa S. Peni-
usuras, scilicet : tentiarie 1832. 11.
F.

1. Utrum Confessarius possit in conscientia denegare absolutionem Presbyteris, qui contendunt Legem Principis esse titulum sufficientem percipiendi aliquid ultra sortem absque alio titulo vel lucri cessantis vel danni emergentis.

2. Utrum debeat.

Resp. ad utrumque : Non esse inquietandum quousque S. Sedes definitivam decisionem emiserit, cui parati sint se subjecere adeoque nihil obstare eorum absolutioni in Sacramento Pœnitentiæ.

ALIA DUBIA

Renovatur
Responsio
data Ep.
Vero-
nensi.

1. An Confessarius ille possit absolvī, quæ suæ licet Benedicti XIV. et aliorum SS. Pontib omnifcum de usura definitiones noverit, docet, ex aleant mutuo divitibus aut negotiatoribus præstite. Resp percipi posse præter sortem lucrum quinqua para pro centum etiam ab iis qui nullum omnino Ad s alium præter quam Legem civilem titulum habent mutuo extrinsecum.

2. An peccet Confessarius, qui dimittit in bona fide pœnitentem qui ex mutuo exigit ratio lucrum Lege civili statutum, absque extrinsecum seco lucri cessantis aut damni emergentis autia neg periculi extraordinarii titulo.

Resp. ad primum : Confessarium de quovunt, in dubio, non esse inquietandum quousque tam lu S. Sedes definitivam decisionem emiserit cui. Sed paratus sit se subjecere : adeoque nihil ob Pontif stare ejus absolutioni in Sacramento Pœni- quand tentiæ.

Ad secundum : Provisum in præcedenti, dummodo pœnitentes parati sint stare man datis S. Sedis.

ALIA DUBIA.

se subjiceret, vir quidam persuasus erat Encyclicam Benedicti XIV. absolutioni inhibere lucrum ex collatione pecuniae perceptum juxta disposita a Lege civili: ejus hæredes quærunt:

1. An Encyclicam recte acceperit.

2. Etiam supposito quod male acceperit,

it absolvī, quæ persuasus tamen recte accepisse, an hæredes
n. SS. Pontificis omni reparatione se exemptos existimare
erit, docet, et aliant.

ibus præstite. Resp. ad primum: Acquiescant, dum mo-
rum quinquaginta parati sint stare mandatis S. Sedis.

llum omnino. Ad secundum: Provisum in primo.
ilem titulum.

ALIA DUBIA

ui dimitit in. 1. An possit eorum Confessariorum agen-
mutuo exigidi ratio probari, qui dum tenent uti probabi-
sque extrinsecum opinionem contrariam lucro ex pecu-
ergentis auctia negotiatoribus mutuo data, pœnitentes eo

modo lucrum percipientes ut ditescant absol-
um de quovant, quando nempe isti, objicientes senten-
ia quousquetiam lucro faventem non fuisse damnatam a
emiserit cuius. Sede, promittunt tamen obediens judicio S.
e nihil ob. Pontificis si intercedat: et similiter agunt,
ento Pœni quando pœnitentes, lucrum percipientes in

bona fide, de eo non confitentur, licet aliun-
ræcedenti, de noverint ipsos percipere lucrum ut supra,
tare man- nulla ea de re facta interrogatione, quando
ment ne pœnitentes admoniti restituere aut
tali lucro abstinere recusent.

2. Utrum Episcopus possit hortari rigidiores Confessarios, consulendi causa ipsum ad deuentes, ut priorum Confessoriorum agenc rationem sequantur donec S. Sedes expressum ea de quæstione judicium ferat.

Resp. ad primum: Non esse inquietat^{ad precias a quæque p} dos.

Ad secundum: Provisum in primo.

Datum Romæ in S. Pœnitentiaria die 11. Februarii 1832.

E. Card. DE GREGORIO M. P.

D. Fratellini S. P. Secr.

Authenti-
citas.

Suprascriptas preces et Resolutiones omnino concordare cum precibus a Josepho Antonio Avvaro porrectis Pœnitentiarie Majori sub die vigesima secunda Junuarii. et cum Resolutionibus eidem transmissis a Sacra Pœnitentiaria sub die undecimi Februarii currentis anni millesimi octingentesimi trigesimi secundi, idque Nobis constare ex earumdem collatione cum originali, cuius authenticum exemplar etiam in Episcopali hæc Curia observatur, testamur.

Datum Pinerolii in Curia Episcopali die quarta Decembri anni millesimi octingentesimi trigesimi secundi.

Archidiaconus Dominicus Galvano Vic. Gen.
Loco ✠ Sigilli. DONATUS JOSEPH BOIRAL, Canc.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopalis. In fidem e Taurini die 16. Februarii 1833.

Loco ✠ Sigilli. TH. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Canc.

1. V
tia de
conten
suffici
absqu
ni em
2. R
dos q
nem e
eoqu
cram
1. licet

RESPONSUM

S. Pœnitentiariae Apostolicae

ad preces moderni Episcopi Aquensis Sanctæ Sedi porrectas ad impetrandam normam circa varias quæstiones quæ de usura diversimode ab auctoribus definiuntur, idque pro quiete tam Fidelium quam Confessariorum.

Februarii 1832.

M. P.

er. in 1832.

no concordare cu-

tis Pœnitentiar-

cum Resolutione

sub die undecim

simi trigesimi s-

latione cum ori-

scopali hac Cu-

arta quarta Decemb-

rii 1832.

o. Vic. Gen.

Boiral. Canc.

is. In fidem e-

m. Benedicti XIV.

. Ap. et Canc.

Sacra Pœnitentiaria Ven. in Christo Patri Episcopo O-

Responsum S.
Pœnitenti-
arie Ep.
Aquensi
1832. 23.
Nov.

ratori comunicandas censuit Resolutiones alias datas ad

quædam dubia circa usuram, scilicet.

DUBIA

1. Utrum Confessarius possit in conscientia denegare absolutionem Presbyteris, qui contendunt Legem Principis esse titulum sufficientem percipiendi aliquid ultra sortem absque alio titulo vel lucri cessantis vel danni emergentis.

2. Utrum beat.

Resp. ad utrumque : Non esse inquietandos quousque S. Sedes definitivam decisionem emiserit, cui parati sint se subjecere : ad eoque nihil obstare eorum absolutioni in Sacramento Pœnitentiæ.

ALIA DUBIA.

1. An Confessarius ille possit absolviri, qui licet Benedicti XIV. et aliorum Summorum

Renovatur
Responsum datum
Ep. Ver-
nensi.

Pontificum de usura definitiones noverit, docet, ex mutuo dicitibus aut negotiatoribus praestito percipi posse praeter sortem lucrum quinque pro centum etiam ab iis qui nullum omnino alium praeterquam Legem civilem titulum habent mutuo extrinsecum.

2. An peccet Confessarius, qui dimittit in bona fide pœnitentem, qui ex mutuo exigit lucrum Lege civili statutum absque extrinseco lucri cessantis aut damni emergentis aut periculi extraordinarii titulo.

Resp. ad primum : Confessarium, de quo in dubio, non esse inquietandum quousque S. Sedes definitivam decisionem emiserit, cui paratus sit se subjecere : adeoque nihil obstare ejus absolutioni in Sacramento Pœnitentiæ.

Ad secundum : Provisum in præcedenti, dummodo pœnitentes parati sint stare mandatis S. Sedis.

ALIA DUBIA.

Vir quidam persuasus erat Encyclicam Benedicti XIV. non inhibere lucrum ex collatione pecuniae perceptum juxta disposita a Lege civili. Ejus hæredes querunt :

1. An Encyclicam recte acceperit.
2. Etiam supposito quod male acceperit, persuasus tamen recte accepisse, an hæredes ab omni reparatione se exemptos existimare valeant.

ALIA DUBIA.

1. An possit eorum Confessariorum agendi ratio probari, qui dum tenent uti probabiliorem opinionem contrariam lucro ex pecunia negotiatoribus mutuo data, pœnitentes eo modo lucrum percipientes ut ditescant absolvunt, quando nempe isti, objicientes sententiam lucro faventem non fuisse damnatam a S. Sede, promittunt tamen obedire judicio S. Pontificis si intercedat : et similiter agunt, quando pœnitentes, lucrum percipientes in bona fide, de eo non confitentur, licet aliunde neverint ipsos percipere lucrum ut supra, nulla de ea re facta interrogatione, quando timent ne pœnitentes, admoniti, restituere aut a tali lucro abstinere recusent.

2. Utrum Episcopus possit hortari rigidores Confessarios consulendi causa ipsum adeuentes, ut priorum Confessariorum agendi rationem sequantur, donec S. Sedes expressum ea de quæstione judicium ferat.

Resp. ad 1. Non esse inquietandos.

Ad 2. Provisum in primo.

Datum Romæ in S. Pœnitentiaria die 23. Novembris 1832.

A. F. de Retz. S. P. Regens.

D. FRATELLINI S. P. Secr.

Loco Sigilli.

Authenti- V. et facta collatione concordat cum Originali Romæ ut supra
citas. signato, et apud Nos existente.

Dat. Aquis die 2. Januarii 1833
✠ CAROLUS JOSEPH, Episcop

Loco ✠ Sigilli.

Can. Paulus Brezzi a Secretis.

Ita in Registris hujus Curiæ Archiepiscopal. In fidem etc.
Taurini die 16. Februarii 1833.

Loco ✠ Sigilli.

TH. JACOBUS GENTA Not. Ap. et Canc.

Ad pre
1822. 3

Episco
1830. 1

Quæsit
1830. 10

Venerab
1831. 14

Perveni

1831. 31

ELENCHUS.

1.

Ad preces 1822. 3. Julii.	Decretum supremæ Congregationis S. Officii - - - - -	pag. 6
------------------------------	---	--------

2.

Episcopus 1830. 18. Aug.	Expositio et dubia Episcopi Rhedonensis et Responsio S. Pontificis Pii VIII. Cum authentica.	8
-----------------------------	--	---

3.

Quæsita 1830. 16. Sept.	Denavit Professoris Theologiæ in Semi- nario S. Irenæi Lugduni, et Respon- sio Sacrae Pœnitentiariæ - - - - - Cum authentica Em. De Gregorio.	10
----------------------------	--	----

4.

Venerabili 1831. 14. Aug.	Responsio Sacrae Pœnitentiariæ Episco- po Veronensi - - - - -	12
------------------------------	--	----

5.

Pervenit. 1831. 31. Aug.	Observationes et Quæsita Episcopi Vi- variensis circa Decisionem dubiorum Ep. Rhedonensis. Decretum Congre- gationis S. Officii approbatum a S. Pontifice Gregorio XVI. circa dicta quæsita. Responsio ad alia sex dubia, et renovatio Responsionis datæ Epis- copo Rhedonensi - - - - - Cum authentica.	1
-----------------------------	--	---

4*

6.

Quesiti 1831. 7. Sept.	Del Capitulo di Locarno. Responsum S. Congregationis S. Officii 1831. 31. Augusti approbatum a S. Pontifice Gregorio XVI. - - - - Cum authentica.	22
---------------------------	---	----

7.

Ad Sacram 1831. 11. Nov.	Iterata expositio Professoris Denavit, et iterata Responso S. Pœnitentiariæ - - Cum authentica Em. De Gregorio 11. Januarii 1833.	27
-----------------------------	--	----

8.

Regia. 1832. 11. Febr.	Expositio Professoris Avvaro, et Res- ponsio S. Pœnitentiariæ - - - Cum authentica.	29
---------------------------	---	----

9.

Responsum 1832. 23. Nov.	Saceræ Pœnitentiariæ ad preces Ep. A- quensis - - - - Cum authentica.	39
-----------------------------	---	----

In universa 1833. 16. Febr.	Responsa supradicta mandantur inseri in actis Curiæ Archiep. Taurinensis. 3
--------------------------------	--

V. SCHIARA Rev. Arciv.

V. Se ne permette la stampa

Torino li 1. Marzo 1833.

BORON PER. LA GRAN CANC,

Responsum
ii 1831. 31.
Pontifice

22

Denavit, et
ntiariæ - 27
e Gregorio

et Res-

29

Ep. A-

39

insert in
ensis.

3

c,

